

Polski Związek Działkowców
Krajowa Rada

dr Hanna Legutowska, SGGW w Warszawie

działa dokończa

RADY DLA stosujących „chemię”

Chemiczne środki ochrony roślin najczęściej stosujemy, gdy inne metody zwalczania szkodników i chorób roślin nie dają efektów. W ochronie roślin można stosować wyłącznie środki dopuszczone do obrotu na terenie Polski i zgodnie z ich etykietą (instrukcją stosowania) tak, aby nie dopuścić do zagrożenia zdrowia człowieka, zwierząt i skażenia środowiska. Najlepiej kupować małe opakowania preparatów przeznaczonych dla działkowców. Ilość kupowanego preparatu powinna być dostosowana do chronionej powierzchni (nie kupować na zapas). Zawartość opakowania najlepiej zużyć w jednym okresie wegetacyjnym.

Co decyduje o skuteczności zabiegu ochrony roślin?

- właściwe rozpoznanie choroby lub szkodnika;
- dobór właściwego preparatu ochrony roślin;
- zastosowanie oprysku w odpowiednich warunkach (temperatura, wilgotność); przy bezwietrznej pogodzie, aby krople cieczy nie były znośzone poza obszar zabiegu, np. na warzywa w fazie zbioru. Nie należy wykonywać zabiegów przed opadami, ani bezpośrednio po nich, gdyż obniży się stężenie preparatu lub zostanie on zmyty;
- trafienie z opryskiem we właściwą fazę rozwoju choroby/szkodnika (nie ma sensu wykonywanie zabiegów za wcześnie, kiedy szkodnik jeszcze nie pojawił się lub za późno, gdy są już np. wyjedzione pąki);
- stosowanie się do zaleceń na etykiecie preparatu;
- sprawny opryskiwacz i dokładne wykonanie oprysku.

Zabieg – krok po kroku

1. Przygotowujemy osobny pojemnik, do którego wsypujemy (wlewamy) odmierzoną ilość środka.
2. W pojemniku tym mieszamy preparat z wodą i wlewamy do opryskiwacza, który jest wypełniony w połowie wodą.
3. Puste opakowanie oraz pojemnik, w którym mieszaliśmy środek, płuczemy trzykrotnie wodą, a ciecz wlewamy do opryskiwacza.
4. Opryskiwacz dopełniamy wodą do uzyskania pożądanej ilości cieczy roboczej.
5. Wykonujemy oprysk.
6. Po zabiegu dokładnie myjemy opryskiwacz i wszystkie używane przedmioty. Popłuczyny rozprowadzamy na opryskiwanej powierzchni.
7. Po zakończeniu prac dokładnie myjemy ręce i twarz wodą z mydłem.

Fotolia.com

Do osobnego pojemnika odlewamy odmierzoną ilość środka, mieszamy z wodą, następnie wlewamy do opryskiwacza z wodą

Zadbaj o bezpieczeństwo

Podczas przygotowywania cieczy roboczej i wykonywania oprysków jesteśmy narażeni na toksyczne działanie stosowanych preparatów. Przy braku ostrożności mogą one dostawać się do organizmu człowieka, głównie przez skórę oraz wdychanie.

- Pamiętajmy, że zawsze należy powiadomić sąsiadów o planowanym terminie wykonania oprysku.
- Największe zagrożenie zatruciem ma miejsce przy sporządzaniu cieczy użytkowej, gdyż odmierzamy stężoną substancję. Wówczas oraz przy wykonywaniu zabiegu bezwzględnie należy nosić odzież ochronną (kombinezon, czapkę, maskę, rękawice, buty gumowe).
- W czasie zabiegu nie wolno pić, jeść, palić papierosów.
- Stosujemy zalecaną dawkę i stężenie preparatu, tak jak wskazuje etykieta (w przypadku użycia wyższych dawek, nie unikniemy pozostałości pestycydu w owocach i warzywach, możemy też uszkodzić rośliny).
- Rośliny pryskamy przy bezwietrznej pogodzie.
- Należy bezwzględnie przestrzegać okresów karenacji i prewencji.
- Niewłaściwe stosowanie preparatów może być szkodliwe dla owadów zapylających i innych pożytecznych. Należy wybierać środki z zero-wym okresem prewencji („NIE DOTYCZY”) lub krótkim (1–6 godzin).

- Nie należy opryskiwać roślin pokrytych spadzią oraz w czasie kwitnienia (dotyczy głównie insektycydów). W razie konieczności opryskiwania kwitnących roślin, robimy to przed wieczorem, po oblocie pszczół, używając środków o prewencji nie dłuższej niż 6 godzin.
- Nie należy mieszać środków, jeśli taka możliwość nie jest zapisana w ich etykietach.
- Zabronione jest wylewanie resztek niewykorzystanej cieczy, np. do kanalizacji – należy rozprowadzić je na chronionym obszarze.
- Do opryskiwania herbicydami używamy oddzielnego opryskiwacza.

Jakie środki ochrony roślin wybierać?

Na działkach należy stosować preparaty najbezpieczniejsze, czyli z klasy toksyczności „pozostałe”, a tylko wyjątkowo „szkodliwe”. Całkowicie bezpieczne są preparaty biologiczne pochodzenia naturalnego, działają one tylko na konkretne szkodniki i choroby. Na małych powierzchniach najlepiej stosować preparaty gotowe do użycia (np. Calypso 0,015 AL, Decis AL, Pirimix Nowy AE).

Warto wiedzieć

○ Jak przeliczyć dawki środka ochrony roślin?

Na opakowaniu preparatu czasem podana jest zalecana dawka na 1 hektar uprawy oraz ilość wody do sporządzenia cieczy roboczej, np. dla preparatu Amistar Opti 480 SC (na choroby grzybowe warzyw), zalecana dawka do jednorazowego zastosowania wynosi 2 l/ha, a ilość wody 700 l, czyli 2000 ml dzielone przez 700 = 2,85 ml (3 ml). Zatem potrzeba 3 ml preparatu na 1 l wody.

○ Czy przygotowany roztwór można przechować do następnego oprysku?

Najlepiej przygotować taką ilość cieczy roboczej, jaką zużyjemy w ciągu kilku godzin. Podczas dłuższego przechowywania roztworu mogą zachodzić niepożądane zmiany jego właściwości. Jeżeli po zabiegu pozostanie nadmiar roztworu, należy rozprowadzić go na wcześniej opryskiwanej powierzchni.

Przy wykonywaniu oprysków bezwzględnie należy nosić odzież ochronną (kombinezon, czapkę, maskę, rękawice, buty gumowe)

○ **Co zrobić z opakowaniami po środkach ochrony?**

Informacje o tym zamieszczone są w instrukcji stosowania preparatu. W zależności od środka ochrony roślin opróżnione opakowanie można traktować jako odpady komunalne lub zwrócić do sprzedawcy, u którego środek został kupiony. Zabrania się spalania opakowań (w piecach, ogniskach) i wykorzystywania ich do innych celów, a także traktowania jako surowce wtórne.

○ **Jak przechować środki ochrony do następnego sezonu?**

Należy przechowywać je w miejscu suchym, specjalnie wydzielonym, niedostępnym dla osób niepowołanych (zwłaszcza dzieci i zwierząt domowych), o temperaturze zimą powyżej 0°C, latem – poniżej 25°C, z dala od produktów spożywczych, w oryginalnych i szczelnie zamkniętych opakowaniach zaopatrzonych w etykietę (instrukcję stosowania). Otwarte opakowania wkładamy do zamykanych pojemników (nie chloną wody). W przypadku konieczności przelania/przesypania środka, na nowym pojemniku umieszczamy etykietę zastępczą zawierającą jego nazwę, klasę toksyczności, karencję, zakres zwalczanych szkodników/chorób.

Ważne pojęcia

Karenca – liczba dni od ostatniego zabiegu danym środkiem do zbiory chronionych płodów (owoce, warzywa). Ścisłe przestrzeganie karenacji zabezpiecza konsumentów przed ubocznym działaniem pestycydów.

Prewencja (okres zapobiegający zatruciu) – ustalona liczba godzin lub dni po zabiegu, w ciągu których ludzie, zwierzęta domowe oraz pszczoły nie powinni stykać się z roślinami, na których wykonano zabieg.

Toksyczność – szkodliwe działanie środków ochrony roślin na człowieka, zwierzęta i inne organizmy.

Więcej praktycznych porad dotyczących ochrony roślin, a także ich uprawy, pielęgnacji i aranżacji w kompozycjach, znaleźć można w miesięcznikach „Działkowiec” i „Mój Ogródek”.

Wydawca: Wydawnictwo „działkowiec” Sp. z o. o.

ul. Bobrowiecka 1, 00-728 Warszawa, tel. 22 101 34 00,
www.dzialkowiec.com.pl, www.facebook.com/perfekcyjnyogrod
www.dzialkowiecsklep.pl

Wydano na zlecenie KR PZD z siedzibą w Warszawie.

Nakład: 150 tys. egz.
ISBN 978-83-63544-16-4

Broszurka bezpłatna przeznaczona dla działkowców w PZD